

Projekt

z dnia 14 stycznia 2025 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIELSK PODLASKI**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku
Podlaskim na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2025 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miasta Bielsk Podlaski uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025-2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bielsk Podlaski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wprowadzenie

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych zagrażających bezpieczeństwu, w tym przemocą domową.

Polskie prawodawstwo jasno określa czym jest przemoc domowa, jakie są jej konsekwencje prawne, jakie są przewidziane kary oraz jakie instytucje pełnią określone role w procesie ograniczenia występowania zjawiska przemocy. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemoc domową „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Cytowana wyżej ustawa definiuje również pojęcia osoby doznającej przemocy domowej, osoby stosującej przemoc domową oraz świadka przemocy domowej. Zgodnie z jej zapisami:

- 1) **przez osobę doznającą przemocy domowej** – należy rozumieć: małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkałą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji

uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego wobec którego jest stosowana przemoc domowa lub który jest świadkiem przemocy domowej wobec innych osób;

- 2) **przez osobę stosującą przemoc** – należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób doznających przemocy domowej;
- 3) **przez świadka przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- 1) **przemoc fizyczną** – która polega na naruszaniu nietykalności cielesnej lub niesie takie ryzyko np.: popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, szturchanie, klepanie, ciągnięcie za uszy, włosy, przypalanie, polewanie substancjami żrącymi;
- 2) **przemoc psychiczną** – która polega na naruszaniu godności osobistej, zmierzająca do poniżenia ofiary, zastraszenia, pozbawienia wiary we własne możliwości; obejmuje wszelkie działania (z wyjątkiem użycia siły fizycznej) służące obniżeniu poczucia własnej wartości, wywołaniu skutków lękowych i zaburzeń osobowości oraz zahamowania procesu osobistego rozwoju, takie jak np.: szantaż emocjonalny, manipulacja, śledzenie, nękanie, poniżanie, ośmieszanie, narzucanie lub wyśmiewanie poglądów;
- 3) **przemoc seksualną** – która polega na zmuszaniu ofiary do jakiegokolwiek formy aktywności seksualnej, a także na zachowaniach sprowadzających ją do roli obiektu seksualnego, poprzez np.: niechciane dotykanie, szczypanie, klepanie, żarty i gesty upokarzające sensualną naturę drugiej osoby;
- 4) **przemoc ekonomiczną** – która obejmuje działania służące ograniczeniu swobodnego dysponowania pieniędzmi i własnymi dobrami bądź dostępu do dóbr wspólnych; może polegać np. na: odbieraniu pieniędzy, kontrolowaniu wydatków, zmuszaniu do proszenia o pieniądze czy uniemożliwianiu podjęcia pracy;
- 5) **zaniedbanie** – która dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci i osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega m. in. na: braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawieniem środków na utrzymanie, pozbawieniem jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Przyczyny stosowania przemocy mogą być bardzo różne. Mogą wynikać z frustracji, stresu, uzależnienia, zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że osobę doznającą przemocy i osobę stosującą przemoc łączą bliskie więzy rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, moralnych i prawnych.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Zjawisko przemocy domowej dotykające społeczności lokalne jest ściśle powiązane z innymi problemami społecznymi, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji m. in.: placówek opiekuńczo – wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, czy też organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska i tylko zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 stanowi wypełnienie zasadniczego zadania określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, którym jest opracowanie i realizacja programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu obejmującego lata 2021 – 2024. Istotnym elementem niniejszego programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań, mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy, zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).

Program jest spójny z:

- 1) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do 2034 roku;
- 2) Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030;
- 3) Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2029.

Rozdział 1.

Diagnoza problemu przemocy w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski

§ 1. 1. Bielsk Podlaski jest gminą miejską położoną w północno – wschodniej Polsce, w południowej części województwa podlaskiego. Miasto zajmuje obszar 27 kilometrów kwadratowych i graniczy ze wszystkich stron z gminą wiejską Bielsk Podlaski. Jest siedzibą powiatu bielskiego, jednym z trzech ośrodków subregionalnych i piątym co do wielkości miastem województwa podlaskiego pod względem liczby mieszkańców.

2. Miasto Bielsk Podlaski ze względu na status miasta powiatowego, posiada bardzo szeroką gamę placówek edukacyjnych. Edukacja przedszkolna na terenie miasta odbywa się w 4 przedszkolach publicznych, 4 niepublicznych oraz 2 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Kształcenie jest realizowane w 4 szkołach podstawowych publicznych i 1 szkole niepublicznej. Na terenie miasta funkcjonuje 8 szkół ponadpodstawowych, w tym 6 publicznych i 2 niepubliczne. Działalność w zakresie upowszechniania kultury w mieście prowadzi Bielski Dom Kultury (BDK) oraz Miejska Biblioteka Publiczna (MBP). Bazę sportową miasta stanowi Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSIR) oraz Pływalnia Miejska Wodnik. Bielsk Podlaski oprócz funkcji gospodarczych spełnia funkcje administracyjne i usługowe dla kilku gmin w powiecie. Wiąże się to z rozwiniętą oświatą oraz lokalizacją i funkcjonowaniem instytucji tj.: Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy (UG), Urząd Skarbowy (US), Szpital, specjalistyczne przychodnie lekarskie, Sąd Rejonowy, Prokuratura, Policja, Straż Pożarna, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Powiatowy Urząd Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, banki, poczta, firmy ubezpieczeniowe.

§ 2. 1. Diagnozę problemu przemocy domowej sporządzono w oparciu o dane statystyczne pozyskane od wymienionych poniżej podmiotów:

- 1) Urzędu Miasta Bielsk Podlaski (UM);
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim (MOPS);
- 3) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski (ZI), w tym grup diagnostyczno – pomocowych (GDP);
- 4) Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim (KPP);
- 5) Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim (MKRPA);
- 6) Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim;
- 7) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim (PCPR).

2. Według danych Urzędu Miasta Bielsk Podlaski liczba ludności na 31 grudnia 2023 r. wynosiła 24 373 osób, w tym 11 560 mężczyzn oraz 12 813 kobiet. W gminie Miejskiej Bielsk Podlaski zamieszkiwało 5 200 osób starszych (65+) i 4 358 dzieci w wieku 0 – 18 lat.

3. Stopa bezrobocia w mieście Bielsk Podlaski na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 3,4%, w powiecie bielskim w grudniu 2023 roku wynosiła 4,4%, zaś w województwie podlaskim – 7,0%. W skali całego kraju stopa bezrobocia wynosiła 5,1%.

§ 3. 1. W mieście Bielsk Podlaski ok. 4% mieszkańców objętych jest świadczeniami pomocy społecznej. Z analizy danych wynika, iż liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej wykazuje tendencję zniżkową. Prezentują to poniższe dane:

Tabela 1. Rodziny objęte pomocą społeczną.

Dane sprawozdawcze	2021	2022	2023
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1027	876	872
Liczba rodzin	777	692	712
Liczba osób w rodzinach	1330	1172	1210

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej-03 za lata 2021, 2022, 2023.

2. Główne powody trudnej sytuacji życiowej mieszkańców miasta Bielsk Podlaski z którymi zgłaszają się o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej pokazują poniższe dane.

Tabela 2. Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

Powód przyznania pomocy społecznej	Liczba rodzin		
	2021	2022	2023
Ubóstwo	307	279	178
Bezdomność	5	9	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	15	21
Bezrobocie	261	225	255
Niepełnosprawność	366	343	356
Długotrwała lub ciężka choroba	472	400	440
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	51	50	63
Przemoc w rodzinie	1	0	1
Alkoholizm	11	9	8
Narkomania	0	1	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4	9
Zdarzenie losowe	0	3	1
Sytuacja kryzysowa	6	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej-03 za lata 2021, 2022, 2023.

3. Przedstawione dane wskazują, iż na przestrzeni lat 2021 – 2023 przemoc w statystykach pomocy społecznej występuje sporadycznie. We wskazanym okresie wsparcie z tego tytułu otrzymały 2 rodziny. Warto jednak mieć na uwadze, że statystyki te nie zawsze odzwierciedlają skalę problemów, które uznawane są za powód do wstydu oraz takich, które mogą przez długi czas pozostać nieuświadomione i niezauważone. Z tego względu, problemy takie jak uzależnienie czy przemoc mogą kryć się pod innymi dysfunkcjami i trudnościami, np. bezrobociem, ubóstwem lub bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

§ 4. 1. Istotnych danych na temat zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Bielsk Podlaski dostarczają sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym dotyczące stosowania procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty. Z przekazanych danych wynika, że w okresie od 2021 – 2023 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 602 formularze Niebieska Karta – A, w tym 383 wszczynające procedurę i 219 formularzy dokumentujących kolejne zdarzenia w toku trwania toczącej się procedury. Prezentują to poniższe dane.

Tabela 3. Liczba „Niebieskich Kart”.

Dane sprawozdawcze	2021	2022	2023
Liczba formularzy „Niebieska Karta – A”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym:	194	208	200
wszczynające procedurę	139	128	116
dokumentujące kolejne zdarzenie w trakcie toczącej się procedury	55	80	84

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

2. Najczęściej procedurę „Niebieskie Karty” wszczynali przedstawiciele Policji - 376 razy. Odnotowano 6 procedur wszczętych przez przedstawicieli pomocy społecznej oraz 1 procedurę wszczętą przez przedstawiciela oświaty. Wyżej wskazane informacje obrazuje poniższa tabela.

Tabela 4. Podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

Dane sprawozdawcze	2021	2022	2023
Policja	138	126	112
Pomoc społeczna	1	2	3
Oświata	0	0	1
Służba zdrowia	0	0	0
MKRPA	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

3. W wyżej wskazanym okresie funkcjonowało 487 grup roboczych, w tym liczba powołanych grup roboczych wynosiła 384. Pracę grup roboczych (obecnie grup diagnostyczno – pomocowych), które pracują bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc oddaje poniższe zestawienie.

Tabela 5. Funkcjonowanie grup roboczych (grup diagnostyczno – pomocowych).

Dane sprawozdawcze	2021	2022	2023
Liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych (grup diagnostyczno – pomocowych)	164	171	152
Liczba powołanych w danym roku grup roboczych (grup diagnostyczno – pomocowych)	138	130	116
Liczba posiedzeń grup roboczych (grup diagnostyczno – pomocowych)	399	370	325

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

4. Grupy robocze pracowały z 438 rodzinami, w tym z 532 osobami doświadczającymi przemocy domowej. Wśród tych osób było 365 kobiet (w tym 19 starszych), 96 mężczyzn (w tym 3 starszych), oraz 71 dzieci. Szczegółowe dane obrazuje następująca tabela.

Tabela 6. Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku, w tym:	2021	2022	2023
kobiet	121 (w tym 6 osób starszych)	130 (w tym 5 osób starszych)	114 (w tym 8 osób starszych)
mężczyzn	34 (w tym 1 osoba starsza)	28 (w tym 1 osoba starsza)	34 (w tym 1 osoba starsza)
dzieci	14	16	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

5. Na przestrzeni lat 2021 – 2023 przemoc domową stosowało 455 osób. W większości przypadków byli to mężczyźni, ich liczba wynosiła 377. W 75 przypadkach, osobami stosującymi przemoc domową były kobiety. W roku 2021 odnotowano 3 przypadki stosowania przemocy domowej przez dzieci. Powyższe przedstawia następujące zestawienie.

Tabela 7. Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku, w tym:	2021	2022	2023
kobiet	22	27	26
mężczyzn	127	129	121
dzieci	3	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

6. W latach 2021 – 2023 najwięcej procedur „Niebieskie Karty” było prowadzonych ze względu na problem przemocy psychicznej – 328, nieco mniej z uwagi na przemoc fizyczną – 201, najmniejszą liczbę stanowiły procedury prowadzone z uwagi na problem przemocy seksualnej – 9.

Tabela 8. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” ze względu na problem przemocy.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku, ze względu na problem przemocy:	2021	2022	2023
psychicznej	123	110	95
fizycznej	80	63	58
seksualnej	5	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

7. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021 - 2023 wynosiła 359. W 191 przypadkach powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, w 169 przypadkach z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela 9. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na:	2021	2022	2023
ustanie przemocy i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego	63	64	63

stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy			
brak zasadności podejmowania działań	60	68	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2021, 2022, 2023.

8. Z analizy przedstawionych danych wynika, iż spada liczba wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” przez przedstawicieli Policji. Mimo to w dalszym ciągu procedura najczęściej jest wszczynana przez tę instytucję. Sporadycznie wszczynane są procedury przez inne uprawnione do tego podmioty. Wzrasta jednak liczba formularzy dokumentujących kolejne zdarzenia w trakcie toczących się procedur. Dane pokazują, iż dominującymi sprawcami przemocy są mężczyźni, zaś jej ofiarami kobiety i dzieci. Najczęstszym zaś problemem w prowadzonych procedurach była przemoc psychiczna, a najrzadziej przemoc seksualna. Spadła również liczba procedur zakończonych z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

§ 5. 1. Jak wynika z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim w latach 2021 – 2023 ogólna liczba interwencji Policji na terenie powiatu wynosiła 9521. 1075 dotyczyło interwencji domowych z czego 588 interwencji domowych związanych z przemocą domową. Liczba sprawców przemocy domowej będących pod działaniem alkoholu wynosiła 385 osób. W wyniku interwencji Policji w związku z przemocą domową zatrzymano do wytrzeźwienia 76 osób. W badanym okresie Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim wszczęła 54 postępowania w sprawach związanych z przemocą domową. Liczba zakończonych postępowań związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania wynosiła 29. Liczba odmów wszczęcia postępowania stanowiła 250. Wobec sprawców przemocy domowej wydano 98 nakazów i zakazów wynikających z art. 15 aa i 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.). Prezentuje to poniższe zestawienie.

Tabela 10. Dane Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim dotyczące przemocy domowej

Dane statystyczne:	2021	2022	2023
liczba interwencji ogółem, w tym:	2664	3839	3018
domowych	247	414	414
w związku z przemocą domową	192	216	180
liczba sprawców przemocy będących pod działaniem alkoholu	160	176	49
liczba osób zatrzymanych w związku z przemocą domową do wytrzeźwienia	26	44	6
liczba wszczętych postępowań w związku z przemocą domową	27	11	16

liczba zakończonych postępowań w sprawach związku z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania	14	7	8
liczba odmów wszczęcia postępowań w sprawach związanych z przemocą	114	63	73
liczba wydanych nakazów/zakazów z art. 15aa i art. 15aaa ustawy o Policji	43	29	26

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim za lata 2021, 2022, 2023.

2. Powyższe dane wskazują spadek liczby interwencji Policji związanych z przemocą domową. Znacznemu zmniejszeniu uległa liczba sprawców przemocy będących pod działaniem alkoholu oraz zatrzymanych do wytrzeźwienia. Spadła również liczba wszczętych przez Policję postępowań w związku z przemocą domową oraz liczba zakończonych postępowań poprzez umorzenie. Mimo spadku liczby odmów wszczęcia postępowań w sprawach związanych z przemocą domową, nadal pozostaje ona na dość wysokim poziomie.

§ 6. 1. W wyżej wskazanym okresie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim skierowano 155 wniosków o leczenie odwykowe, w tym w 84 przypadkach wnioski dotyczyły osób stosujących przemoc domową. Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych przez MKRPA do Sądu Rejonowego wynosiła 65. Liczba osób wobec których został orzeczony obowiązek powstrzymywania się od alkoholu wynosiła 56. Powyższe informacje pokazuje poniższe zestawienie.

Tabela 11. Dane liczbowe dotyczące działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim

Dane statystyczne:	2021	2022	2023
liczba wniosków skierowanych do MKRPA, w tym:	55	55	45
dotyczących osób stosujących przemoc	28	38	18
liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych przez MKRPA do Sądu Rejonowego	11	21	33
liczba osób wobec których został orzeczony obowiązek powstrzymywania się od alkoholu	11	14	31

Źródło: Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim za lata 2021, 2022, 2023.

2. Zauważalny jest spadek ogólnej liczby wniosków złożonych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zmniejszeniu uległa również liczba wniosków dotyczących osób stosujących przemoc domową. Wzrosła jednak liczba spraw skierowanych do Sądu Rejonowego oraz liczba osób wobec których został orzeczony obowiązek powstrzymywania się od alkoholu.

§ 7. 1. Z danych Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim wynika, że w badanym okresie 36 osób zostało skazanych za przestępstwo z art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu Karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.). Wobec 9 osób Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim orzekł obowiązek powstrzymywania się od kontaktów z osobą pokrzywdzoną lub zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. Wobec 17 osób orzeczono opuszczenie mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną. Wobec 1 osoby orzeczono udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

Tabela 12. Dane dotyczące działalności Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

Dane statystyczne:	2021	2022	2023
liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 kodeksu karnego (kk)	21	7	8
liczba osób wobec których orzeczono obowiązek powstrzymywania się od kontaktów z osobą pokrzywdzoną lub zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej	2	0	7
liczba osób wobec których orzeczono opuszczenie mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną	2	8	7
Liczba osób wobec których orzeczono udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc	0	0	1

Źródło: Dane Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim za lata 2021, 2022, 2023.

2. Z analizy danych wynika, iż liczba osób skazanych za przestępstwo z art. 207 kk wykazuje tendencję spadkową. Sąd orzekał obowiązek powstrzymywania się od kontaktów z osobą pokrzywdzoną lub zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej oraz opuszczenie mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną. W sprawie jednostkowej nakazano udział sprawcy przemocy w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc.

§ 8. Z danych przekazanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim wynika, że w latach 2021 – 2023 liczba sprawców przemocy domowej uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym wynosiła 38, z czego w roku 2021 programy ukończyło 11 osób, w roku 2022 – 10 osób, w roku 2023 – 17 osób.

Rozdział 2.

Analiza jakościowa zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych

§ 9. 1. Na potrzeby tworzenia niniejszego dokumentu zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski. Badania przeprowadzono w dniach 7 sierpnia 2024 – 30 września 2024 w formie tradycyjnej – papierowej (45 ankiet) oraz elektronicznej poprzez uzupełnienie formularza ankiety zamieszczonego na oficjalnym serwisie internetowym miasta Bielsk Podlaski oraz stronie internetowej MOPS w Bielsku Podlaskim (223 ankiety). Celem przeprowadzonej ankiety było zbadanie stanu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej co miało w znacznym stopniu pomóc określić priorytety celów szczególnych programu oraz działań, jakie należy podjąć w pierwszej kolejności.

2. W ankiecie wzięło udział 268 osób, wśród nich 91% stanowiły kobiety, a 9% mężczyźni. 71% ankietowanych mieszka w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski od urodzenia, 29% ankietowanych wskazywało inne okresy zamieszkania (przedział czasowy od 3 – 50 lat). Największą liczbę ankietowanych stanowiły osoby w wieku 30 – 40 lat (42%), następnie 41 – 50 lat (34%), 51 – 60 lat (12%). Najmniejszą liczbę stanowiły osoby w przedziałach wiekowych 19 – 29 lat (6%) oraz 61 i więcej (6%) badanych. Pod względem wykształcenia zdecydowana większość ankietowanych miała wykształcenie wyższe (65%), średnie (27%), zawodowe (6%), podstawowe (2%).

- 1) Na pytanie, które z wymienionych zachowań uważa Pan/Pani za przemoc domową ankietowani wskazali następujące odpowiedzi: naruszenie nietykalności fizycznej – bicie kopanie, policzkowanie- 247 ankietowanych (93%), zaniedbywanie obowiązków opieki nad członkiem rodziny - 165 ankietowanych (62%), zmuszanie do obcowania płciowego - 231 ankietowanych (87%), ograniczanie środków finansowych - 151 ankietowanych (57%), wszystkie wymienione - 19 ankietowanych (7%), nie wiem - 2 ankietowanych (1%);
- 2) Według osób biorących udział w ankiecie, najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni (78%), następnie kobiety (4 %) i dzieci (1%), osoby starsze (1%), 13% respondentów nie miało zdania. W ankiecie pojawiły się również wskazania, że sprawcami przemocy są zarówno kobiety jak i mężczyźni, uważa tak 2% badanych;
- 3) Zdaniem badanych, najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety (46%) i dzieci (40%), najrzadziej osoby starsze (5%), mężczyźni (2%) i osoby niepełnosprawne (1%);
- 4) Kolejne pytanie ankietowe brzmiało: w jakich rodzinach Pana/Pani zdaniem najczęściej występuje przemoc. Odpowiedzi prezentują się następująco: pełnych (2%), niepełnych (1%), ubogich (2%), dobrze sytuowanych (1%),

z problemem alkoholowym (38%), we wszystkich wymienionych (55%), nie wiem (1%);

- 5) Na pytanie: czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski 40% badanych stwierdziło, że słyszało o takich przypadkach, 32% ankietowanych zna takie przypadki, natomiast 28% nie zna takich przypadków;
- 6) Ankietowanych zapytano o to, czy postrzegają przemoc domową, jako istotny problem na terenie naszego miasta. 27% ankietowanych wskazało na odpowiedź „raczej tak”, 22% „tak”, 18% „raczej nie”, 2% „nie”. 31% badanych nie miało wiedzy na ten temat;
- 7) Respondenci zapytani o to, czy świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym odpowiednie instytucje, w 73% udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 21% stwierdziło że raczej powinni to zrobić, 4% badanych nie miało zdania, 1% uznało że nie, 1% raczej nie;
- 8) Jako najczęstszą przyczynę agresji w stosunku do członków rodziny 249 respondentów (94%) wskazało używki (alkohol, dopalacze, inne), ponadto 172 osoby (65%) uznały że przyczyną jest stres i odreagowywanie niepowodzeń, 166 badanych (63%) wskazało na wzorce z domu rodzinnego, 149 osób (56%) uznało, że przyczyną agresji są choroby psychiczne, a 130 ankietowanych (49%), że problemy finansowe. Ponadto 106 osób (40%) wskazało na zazdrość, 45 osób (17%) wśród badanych, za przyczynę podało nieposłuszeństwo dzieci;
- 9) Na pytanie, w której z wymienionych instytucji/jednostce ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc najwięcej ankietowanych wskazało Policję – 173 osoby (65%), ośrodek pomocy społecznej – 147 osób (55%), PCPR – 120 osób (45%), MKRPA – 83 osoby (31%), szkoły/przedszkola – 55 osób (21%), sąd – 44 osoby (17%), prokuratura – 37 osób (14%), ośrodek zdrowia – 22 osoby (8%), kościół/związek wyznaniowy – 20 osób (8%). 64 osoby (24%) badane uznały że ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc we wszystkich wymienionych instytucjach. 19 ankietowanych (7%) nie ma wiedzy w tym temacie;
- 10) Respondentów zapytano o to, czy mieszkańcy naszego miasta borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc. 31% badanych wskazało odpowiedź „raczej tak”, 20% ankietowanych uznało że raczej nie, 7% ankietowanych uznało że tak, 7% że nie. Największy procent badanych 35% stanowiły osoby, które nie mają wiedzy na ten temat;
- 11) Zdaniem ankietowanych w zwiększeniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej pomogłoby skuteczniejsze izolowanie sprawców przemocy domowej – 68 osób (26%), zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego – 67 osób (25%), zwiększenie dostępności do placówek specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy

domowej, w tym zapewniających schronienie – 51 osób (19%), rozpowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można się zgłosić z tym problemem (ulotki, plakaty, informatory itp.) – 48 osób (18%), podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jego form, przyczyn i skutków – 43 osoby (16%). Najmniejsza liczba ankietowanych wskazała, że w zwiększeniu skuteczności pomogłoby zwiększenie dostępności oddziaływań kierowanych do sprawców przemocy domowej (programy korekcyjno-edukacyjne) – 5 osób (2%). 8 respondentów (3%) nie miało wiedzy w tym temacie, a 4 osoby (2%) uznały, że inne działania.

§ 10. 1. Podsumowując dane z ankiet zaobserwować można, że zjawisko przemocy domowej w mieście Bielsk Podlaski jest znane, ale nie stanowi wg ankietowanych istotnego problemu. Najbardziej rozpoznawalną formą przemocy jest przemoc fizyczna (naruszenie nietykalności fizycznej, przemoc seksualna (zmuszanie do obcowania płciowego) oraz przemoc ekonomiczna (ograniczanie środków finansowych). Formą przemocy, na którą spora część mieszkańców zwraca uwagę jest zaniedbywanie obowiązków opieki nad członkiem rodziny.

2. Jako sprawcy przemocy są wskazywani w głównej mierze mężczyźni, znajduje to również potwierdzenie w danych statystycznych. Osobami doświadczającymi najczęściej przemocy są kobiety i dzieci.

3. Badani w znacznej części uważają, że przemoc może dotyczyć wszystkich rodzin, potwierdzają, że przemoc może wystąpić w każdej rodzinie, bez względu na wykształcenie jej członków, status materialny, rodzaj wykonywanego zawodu itp.

4. Wyniki ankiety wskazują też na korelację pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a przemocą domową. Nadużywanie alkoholu/uzależnienie od alkoholu jednego z członków rodziny sprzyja więc pojawieniu się przemocy w tej rodzinie.

5. Ankietowani w zdecydowanej większości wiedzą, że świadek przemocy powinien reagować i powiadomić odpowiednie służby. Agresja w opinii badanych ma złożone podłoże psychologiczne i społeczne. Wpływ na zachowania agresywne w rodzinie mają różnego rodzaju używki. Bardzo istotną rolę odgrywa środowisko domowe i wzorce zachowań rodzicielskich. Ponadto, czynniki takie jak stres, frustracja, brak umiejętności radzenia sobie z emocjami mogą przyczyniać się do pojawiania się agresji. Agresja może wynikać z zaburzeń psychicznych lub innych problemów zdrowotnych. Czynnikiem sprzyjającym zachowaniom agresywnym są również problemy finansowe.

6. Osoby ankietowane znają instytucje lub osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy i wiedzą, gdzie uzyskać pomoc. Ocena badanych skuteczności pomocy w instytucjach wskazuje, że ten obszar działania powinien zostać wzmocniony poprzez skuteczniejsze izolowanie sprawcy przemocy oraz zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa i dostępności placówek działających w tym obszarze. Wg ankietowanych nadal należy rozpowszechniać informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Rozdział 3. Określenie potrzeb lokalnych

§ 11. W mieście Bielsk Podlaski istnieją zasoby instytucjonalne i kadrowe pozwalające na pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową. Infrastruktura w zakresie przeciwdziałania przemocy nie jest zbyt rozbudowana, bezpośrednio w najbliższym otoczeniu nie występują ośrodki umożliwiające udzielenie schronienia osobom dotkniętym przemocą domową. Najbliższym ośrodkiem, gdzie można szukać pomocy jest Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

§ 12. Osoby dotknięte przemocą domową na terenie miasta mają możliwość skorzystania z pomocy **medycznej** (szpital, przychodnie), z pomocy **psychologicznej** w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy (PK), Poradni Zdrowia Psychicznego, ANIMUS Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychiatrycznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, Punkcie Interwencji Kryzysowej prowadzonym przez PCPR w Bielsku Podlaskim (PKI), Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem (LPPPP), **prawnej** w Poradni Rodzinnej (Konsultacyjnej) przy MOPS w Bielsku Podlaskim, Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy (PK), Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem (LPPPP) oraz z pomocy **socjalnej** świadczonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim (MOPS).

§ 13. 1. Kadra zajmująca się pracą z rodzinami i osobami dotkniętymi przemocą domową jest także do dyspozycji osób potrzebujących wsparcia.

2. Specjaliści tacy jak: pracownicy socjalni MOPS, pedagodzy szkolni, psycholog oraz pedagog w PCPR są dostępni od poniedziałku do piątku w swoich godzinach pracy, prawnik w Poradni Rodzinnej (Konsultacyjnej) MOPS jest dostępny 2 razy w tygodniu zgodnie z harmonogramem zamieszczonym na stronie internetowej mopsbielskpodlaski.pl, specjaliści w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy tj. prawnik dostępny jest w każdą środę miesiąca, psycholog dwie soboty w miesiącu i specjalista ds. uzależnień i przemocy przyjmuje w każdą środę miesiąca oraz dwa poniedziałki w miesiącu.

3. Specjaliści z Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem są dostępni 2 razy w tygodniu (poniedziałki i wtorki).

4. Dzielnicy z Komendy Powiatowej Policji pracujący z rodzinami, gdzie występuje przemoc domowa są dostępni w trakcie pełnienia służb, posiadają telefony służbowe umożliwiające bezpośredni kontakt z nimi.

5. Osoby potrzebujące wsparcia w walce z uzależnieniem od alkoholu mogą uzyskać pomoc w Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu od poniedziałku do piątku w godzinach pracy poradni oraz Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy (co drugi poniedziałek w miesiącu oraz każdą środę).

6. Brakuje natomiast instytucji, które zajmują się ściśle długoterminową terapią osób doświadczających przemocy domowej.

§ 14. Osoby zajmujące się profesjonalną pomocą osobom dotkniętym przemocą domową mają możliwość skorzystania z różnego rodzaju szkoleń. Pozwalają one podnosić kwalifikacje oraz wzmocnić osoby niosące pomoc innym. Jednym z kluczowych punktów wsparcia w zawodzie pomocowym jest możliwość uczestniczenia w superwizji, która obecnie jest trudno dostępna ze względu na małą ilość osób posiadających kwalifikacje do jej prowadzenia oraz ze względu na wysokie koszty związane z uczestnictwem w niej.

Rozdział 4.

Wnioski i rekomendacje do Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej - wynikające z analizy jakościowej i ilościowej zidentyfikowanych potrzeb

§ 15. W Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski realizowanych jest wiele działań nakierowanych na pomoc osobom uwikłanym w przemoc. W szczególności są one realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, Zespół Interdyscyplinarny oraz placówki oświatowe. Należy wypracować model szeroko rozumianego i skutecznego wsparcia dla osób doznających przemocy, biorąc pod uwagę zasoby instytucjonalne i kadrowe na terenie miasta Bielsk Podlaski oraz w najbliższej okolicy.

§ 16. Konieczne jest nagłaśnianie problematyki przemocy domowej w środowisku lokalnym. Edukowanie i podejmowanie dialogu na temat zjawiska przemocy domowej i jej konsekwencji, mają prowadzić do zmiany myślenia wśród mieszkańców miasta o osobach doświadczających przemocy, a także w celu spadku obojętności społecznej na przemoc domową.

§ 17. Niezbędne jest edukowanie młodego pokolenia, poprzez podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy, szukania pomocy w sytuacjach doznawania przemocy oraz kształtowania postaw i tolerancji wobec innych. Niezbędna jest także działalność profilaktyczna wśród rodziców dzieci w tematyce przemocy i agresji.

§ 18. Skuteczna pomoc w sytuacji przemocy domowej możliwa jest przy ścisłej współpracy wszystkich służb, działających w tym zakresie na terenie Miasta Bielsk Podlaski. Istotne jest więc stałe doskonalenie osób zaangażowanych w pracę na rzecz osób z problemem przemocy oraz ścisłe współpracowanie pomiędzy instytucjami.

Rozdział 5. Adresaci programu

§ 19. Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 są:

- 1) mieszkańcy miasta Belsk Podlaski, w tym zagrożeni przemocą domową;
- 2) osoby doznające przemocy domowej;
- 3) osoby stosujące przemoc domową;
- 4) świadkowie przemocy domowej;
- 5) służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Rozdział 6. Analiza SWOT

§ 20. Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła określić, jakim potencjałem i zasobem w zakresie przeciwdziałania przemocy dysponuje Gmina Miejska Bielsk Podlaski oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- współpraca wielu podmiotów m. in. takich jak: MOPS, PCPR, MKRPA, Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, kuratorzy, organizacje pozarządowe, na rzecz dzieci i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i działalność Grup diagnostyczno – pomocowych, - zapewnienie mieszkańcom bezpłatnych konsultacji psychologicznych, specjalisty psychoterapii uzależnień oraz poradnictwa prawnego w Punkcie Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, -możliwość zapewnienia wsparcia asystenta rodziny,	- brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - zbyt szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym, oraz rozszerzenie zakresu zadań asystentom rodziny, powodujący, że brakuje czasu na wnikliwą i kompleksową pomoc, - niechęć osób korzystających z pomocy do zmiany swoich postaw i zachowań, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie, - niewielka liczba organizacji pozarządowych na terenie miasta wspierających osoby i rodziny doświadczające przemocy domowej,

<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanie wielu podmiotów i instytucji w działania mające na celu ograniczanie zjawiska przemocy, - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje profesjonalnych pracowników instytucji działających na rzecz rodziny zwłaszcza tej uwikłanej w przemoc, - dostęp na terenie miasta do profesjonalnej pomocy osobom uwikłanym w przemoc oraz uzależnienie od alkoholu (m.in.: Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem, Punkt konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, ANIMUS Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychiatrycznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Klub Abstynentów „Promień”, Poradnia Rodzinna (Konsultacyjna) MOPS, - współpraca placówek oświatowych z Policją w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży w tematyce agresji i przemocy, - dobre rozpoznanie środowiska przez pracowników socjalnych, - upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy poprzez materiały informacyjne, profilaktyczne w różnych formach (ulotki, strona internetowa), - realizowanie działań socjalnych i społecznych, przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz dysfunkcjom rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy (brak ośrodka interwencji kryzysowej, ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy, niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, mieszkań komunalnych), - zjawisko przemocy mocno zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy, - obawa i niechęć osób doznających przemocy do korzystania z wsparcia specjalistów, - brak działań skierowanych do dorosłych mieszkańców gminy dot. pracy nad emocjami, wychowaniem dzieci bez użycia przemocy, właściwych wzorców i zachowań
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny oraz rozwiązywanie problemów poszczególnych rodzin przez Grupy diagnostyczno – pomocowe, - zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - możliwość wykorzystania istniejących 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie procedury „Niebieskie Karty” w sprawach rodzinnych, w tym rozwodowych, - niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, - zbyt rozbudowany system dokumentowania pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup

<p>przepisów prawa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień od alkoholu i innych środków odurzających oraz przemocy domowej, - prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu naukę kontrolowania emocji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, a także zachowań asertywnych, - zmiana postaw społecznych, obalenie stereotypów dotyczących przemocy, - rozwój pedagogizacji rodziców i systemu ich wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, - wzrost świadomości społecznej w zakresie problemu uzależnień oraz możliwości uzyskania pomocy w formie leczenia odwykowego, terapii, itd., - zintensyfikowanie działań informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy zarówno dla osób doświadczających przemocy domowej, jak i ją stosujących, - efektywna współpraca przedstawicieli instytucji na rzecz pomocy rodzinom z problemem przemocy, - wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej 	<p>diagnostyczno – pomocowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - niechęć osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, niski poziom motywacji w kierunku zmiany zachowania, - pogłębiający się kryzys funkcji rodziny, osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin, - współwystępowanie problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych ze zjawiskiem przemocy, - społeczne odczucie o zbyt niskich karach dla sprawców przemocy domowej w stosunku do rangi popełnionych czynów, - utrzymujące się w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy oraz przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej (negatywne wzorce zachowań)
---	--

Rozdział 7.

Cele i założenia programu

§ 21. Cel główny programu: zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski.

§ 22. Cele szczegółowe programu:

- 1) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (**cel 1**):
 - a) diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski,
 - b) realizowanie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych,

- c) podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej,
 - d) pozyskiwanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy domowej (ulotki, plakaty, broszury),
 - e) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy m. in. w ramach programów szkolnych,
 - f) prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży,
 - g) organizacja akcji i spotkań edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej oraz dotyczących zapobieganiu przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych;
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej (**cel 2**):
- a) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno – Pomocowych,
 - b) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego świadczonego w ramach: Punktu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR, Poradni Rodzinnej (Konsultacyjnej) MOPS,
 - c) upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej,
 - d) realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty,
 - e) zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
 - f) tworzenie warunków umożliwiających osobom doświadczającym przemocy domowej otrzymania w pierwszej kolejności lokali socjalnych,
 - g) w razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej,

- h) opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagrożeń psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową,
 - i) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych,
 - j) monitorowanie pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej;
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową **(cel 3)**:
- a) rozpowszechnianie w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową,
 - b) działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
 - c) wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie sprawcy przemocy od osoby dotkniętej przemocą domową,
 - d) działania i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi,
 - e) motywowanie, a także kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej **(cel 4)**:
- a) podnoszenie kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy poprzez opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków ZI oraz GDP w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - b) wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m. in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.

§ 23. Założenia programu:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski;

- 2) pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej;
- 3) zwiększenie dostępności pomocy dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Rozdział 8. Realizatorzy programu

§ 24. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim będzie realizowany w latach 2025 – 2030 przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które podejmują działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

§ 25. Przy realizacji programu współpracować będą następujące podmioty:

- 1) Urząd Miasta Bielsk Podlaski;
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim;
- 3) Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w Bielsku Podlaskim;
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim;
- 5) Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Bielsku Podlaskim;
- 6) Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim;
- 7) Prokuratura Rejonowa w Bielsku Podlaskim;
- 8) kościoły i inne związki wyznaniowe;
- 9) placówki opieki zdrowotnej;
- 10) publiczne i niepubliczne placówki oświatowe działające na terenie miasta Bielsk Podlaski;
- 11) ANIMUS Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychiatrycznej dla Dzieci i Młodzieży w Bielsku Podlaskim;
- 12) Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem w Bielsku Podlaskim.

Rozdział 9. Harmonogram programu

§ 26. Program zakłada realizację następujących celów:

1) **Cel 1** - zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

Lp.	Cel/Zadanie	Wskaźnik	Realizator	Termin realizacji
1.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Bielsk Podlaski.	- liczba przeprowadzonych diagnoz	UM, MOPS, KPP, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, ZI, organizacje pozarządowe	do 31 stycznia każdego roku w okresie 2025 – 2030 – coroczne sprawozdanie
2.	Realizowanie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych.	- liczba kampanii	UM, MKRPA, MOPS, ZI, PK, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe oraz inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, media lokalne	2025 – 2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
3.	Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.	- liczba zrealizowanych działań, - liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej	UM, ZI oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe	2025-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
4.	Pozyskiwanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy	-liczba rozpowszechnionych plakatów, broszur, ulotek	UM, ZI, MKRPA, MOPS, KPP, Sąd, placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia	2025 – 2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)

	domowej (ulotki, plakaty, broszury).			
5.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy m. in. w ramach programów szkolnych.	- liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi, - - liczba osób biorących udział w wydarzeniach	UM, MKRPA, MOPS, ZI,, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2025 – 2030 (corocznie)
6.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	- liczba placówek prowadzących poradnictwo, - liczba osób którym udzielono porady, liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej	UM, ZI, MOPS, MKRPA, PK, PCPR, LPPPP placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	2025 – 2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
7.	Organizacja akcji i spotkań edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej oraz dotyczących zapobieganiu przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych.	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań edukacyjnych, - liczba osób uczestniczących w akcjach, spotkaniach edukacyjnych	UM, MKRPA, MOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe, lokalne media, inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania	2025 -2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)

			przemocy	
--	--	--	----------	--

2) **Cel 2** - zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej;

Lp.	Cel/zadanie	Wskaźnik	Realizator	Termin realizacji
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup diagnostyczno - pomocowych.	- liczba spotkań ZI, - liczba utworzonych w danym roku GDP, - liczba funkcjonujących w danym roku GDP, - liczba funkcjonujących w danym roku GDP w rozszerzonym składzie	UM, MKRPA, MOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, KPP, Żandarmeria Wojskowa (ŻW), Sąd, organizacje pozarządowe, kuratorzy	2025 – 2030 na bieżąco
2.	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego świadczonego w ramach: Punktu Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR, Poradni Rodzinnej (Konsultacyjnej) MOPS.	- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy	PK, PIK, MOPS	2025-2030 na bieżąco
3.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej.	- liczba opracowanych materiałów informacyjnych	UM, MKRPA, MOPS, ZI, PK, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe	2025-2030 (corocznie do 30 kwietnia każdego roku)
4.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	- liczba wszczętych w danym roku procedur „NK”, tj. - - liczba sporządzonych	MOPS, MKRPA, KPP, ŻW, placówki oświatowe, PCPR, placówki	2025-2030 na bieżąco

		<p>formularzy „NK” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów,</p> <p>- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „NK” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,</p> <p>- liczba wypełnionych formularzy „NK – A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy domowej,</p> <p>- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „NK”, w tym z rozgraniczeniem ze względu na przemoc: fizyczną, psychiczną, ekonomiczną, seksualną, cyberprzemoc,</p> <p>- liczba wypełnionych formularzy „NK – C”</p>	<p>ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI czy GDP</p>	
5.	<p>Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy domowej.</p>	<p>- liczba dzieci którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a,</p> <p>- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej</p>	<p>przedstawiciele MOPS, KPP, ochrony zdrowia, PCPR, Sąd, kuratorzy</p>	<p>2025 – 2030 w razie wystąpienia potrzeby</p>

		wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 KK, - liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, - liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych		
6.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymaniu w pierwszej kolejności lokali socjalnych.	- liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali socjalnych, liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy	UM	2025 - 2030
7.	W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej.	- liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie schronienia	UM, MOPS, ZI, GDP	2025 – 2030 w razie wystąpienia potrzeby
8.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagrożeń psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	- liczba osób uczestniczących w działaniach	MOPS, MKRPA, PK	2025 – 2030 na bieżąco
9.	Zapewnienie osobom	- liczba osób	UM, MKRPA,	2025-2030

	doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji, - liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych	MOPS, ZI, PK, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe, LPPPP oraz inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy	na bieżąco
10.	Monitorowanie pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej.	- liczba zakończonych procedur „NK” ze względu na ustanie przemocy, - liczba zakończonych procedur „NK” ze względu na brak zasadności podejmowania działań, - liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po opuszczeniu specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała	MOPS, ZI, KPP	2025 -2030 na bieżąco

3) **Cel 3** - zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;

Lp.	Cel/Zadanie	Wskaźnik	Realizator	Termin realizacji
1.	Rozpowszechnianie w Gminie Miejskiej Bielsk	umieszczenie informatorów na	UM, ZI, MOPS, KPP,	2025 – 2030

	Podlaski informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	stronach internetowych	Prokuratura, Sąd Rejonowy	corocznie – dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia
2.	Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób stosujących przemoc domową objętych „NK”, - liczba wypełnionych formularzy „NK – D”, - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania 	MOPS, MKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI czy GDP	2025 – 2030 na bieżąco

3.	Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie sprawcy przemocy od osoby dotkniętej przemocą domową.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, - liczba wydanych wobec osoby stosującej przemoc domową zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie, 	KPP, ŻW, Prokuratura, zespoły kuratorskiej służby sądowej	2025 – 2030 na bieżąco
----	--	---	---	------------------------

		<ul style="list-style-type: none"> - liczba zatrzymanych osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową, - liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania się i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania na podstawie Kodeksu Postępowania Karnego 		
4.	Działania i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przekazanych organom ścigania i wymiarowi sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracownika socjalnego o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc 	MOPS, zespół kuratorskiej służby sądowej, KPP	2025 – 2030 na bieżąco
5.	Motywowanie, a także kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach: korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób które zostały zmotywowane do udziału w programach, - liczba osób skierowanych , - liczba osób które podjęły program, - liczba osób które ukończyły program, 	MOPS, KPP, MKRPA, PCPR, ZI, GDP	2025-2030 na bieżąco

		- liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia z art. 66C ustawy Kodeks Wykroczeń		
--	--	---	--	--

4) **Cel 4** - podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;

Lp.	Cel/Zadanie	Wskaźnik	Realizator	Termin Realizacji
1.	Podnoszenie kompetencji służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy poprzez opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków ZI oraz GDP w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych, - liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, - liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	UM, ZI, MOPS, KPP, MKRPA. placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI i GDP	2025 – 2030 (corocznie w zależności od wystąpienia potrzeb i możliwości finansowych)
2.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m. in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	- liczba osób poddawanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego, - liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	UM, ZI, MOPS, KPP, MKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI i GDP	2025 – 2030 (w zależności od możliwości finansowych)

Rozdział 10.

Prognozowane efekty realizowanych działań

§ 27. Program zakłada osiągnięcie następujących efektów:

- 1) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy domowej;
- 2) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy domowej;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy, spadek liczby przypadków przemocy domowej;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- 5) zwiększenie zaangażowania społeczności w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej;
- 6) poprawa systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 11.

Źródła finansowania programu

§ 28. 1. Finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 będzie odbywać się ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski i dotacji pochodzących z budżetu państwa oraz innych źródeł.

2. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych. Zadania Programu będą wdrażane i realizowane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Miasta Bielsk Podlaski.

Rozdział 12.

Monitorowanie, sprawozdawczość, ewaluacja

§ 29. 1. Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana. Raz w roku będzie dokonywana analiza jakościowa i ilościowa realizacji programu. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

§ 30. Monitorowanie programu odbywać się będzie w oparciu o zebrane dane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w formie sprawozdań (pisemnych lub elektronicznych) dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację do końca stycznia każdego roku.

§ 31. Wnioski z monitoringu, w formie sprawozdania będą stanowić jeden z elementów aktualizacji programu. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim sporządzi, a następnie przedłoży Radzie Miasta Bielsk Podlaski sprawozdanie z realizacji Programu w I kwartale każdego roku.

Podsumowanie

Pomoc osobom oraz rodzinom, które doznają przemocy domowej jest bardzo długim procesem, dlatego też musi charakteryzować się profesjonalizmem.

Mając świadomość, że „pierwszy kontakt” tzw. pomagacza z osobą potrzebującą wsparcia w poważnym kryzysie jest bardzo ważny i od jego jakości zależy skuteczność i efektywność dalszych działań pomocowych, należy skupić się na permanentnym poszerzaniu kwalifikacji i umiejętności pracowników służb i instytucji, które stykają się z kryzysami w codziennej pracy. Nie można pozwolić sobie w tej relacji na intuicyjne działanie, gdyż może to skutkować szkodą dla osób potrzebujących wsparcia.

Program przeciwdziałania przemocy musi skupiać się jednocześnie na wszystkich założonych w nich obszarach i celach, gdyż każdy z nich ma duże znaczenie dla kształtowania właściwych postaw i zachowań. Należy wdrażać szerokie działania informacyjno-edukacyjne, gdyż od wrażliwości i prawidłowej świadomości społecznej może zależeć bezpieczeństwo, zdrowie, a nawet życie drugiego człowieka.

Problem przemocy nie jest wyłącznie problemem danej rodziny, ale problemem społecznym. Im szybciej społeczeństwo zda sobie z tego sprawę, tym większa jest szansa na uniknięcie dramatów w najbliższym otoczeniu. Powyższy dokument ma na celu zapobieganie występowaniu przemocy domowej, a także minimalizację skutków zjawiska już występującego. Mimo, że do realizacji programu wyznaczone są instytucje i organizacje, to w rzeczywistości za skuteczność działań jest odpowiedzialny każdy mieszkaniec miasta Bielsk Podlaski i to od społeczności lokalnej zależy, czy problem zostanie rzeczywiście dostrzeżony, czy zostanie nadal tajemnicą i dramatem rodzin nim dotkniętych. Każdy z nas jest odpowiedzialny za dobro, bezpieczeństwo drugiego człowieka, szczególnie tego słabszego, krzywdzonego.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Bielsku Podlaskim na lata 2025 – 2030 ma charakter otwarty tzn. dopuszcza się jego rozszerzenie o dodatkowe rozwiązania lub modyfikację zaplanowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb. Wdrożenie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.